

VÁLOGATOTT MAGYAR KÖZMONDÁSOK

II.

Adjon isten három b-ét.
Bort, búzát és békességet.

*

Babot sem levéért főzik.

*

Bagoly is
| bíró barlangjában.
| vagdalkozik odújában.

*

Nem lesz a bagolynak sólyom fia.

*

Bagoly
Bagoly a képe, sólyom a szeme.
Bagolynak is szép a maga fia.
Bagolyhoz kapván, elszalasztotta a sólymot.
A bagoly is fényre néz.
Te érted is leesett a bagoly a fáról.
Baglyokkal huhogass, verebekkel csiripelj.
Tud hozzá, mint bagoly az Ávemáriához.

*

Baj.
Párosával jár a baj.
Kis bajt került, nagyba esett.
Kinek-kinek megvan a maga baja.
Több a baj mint a vaj.
Ezer a bajom, meg kettő.

*

Bajos minden ember kedve szerint tenni.

*

Bak.

Kecskék között bak a bika.

Bocsásd kertbe a bakot, menten káposztának esik.

Nehéz a baktól tejet fejni.

Egyik bakot fej, másik rostát tart alája.

Addig őrizkedj a baktól, míg seggre nem taszít.

Egy bakot nyúz.

Bakot nyúztál: büdös vagy.

Fenn héjaz, mint a kergeteges bak.

*

Felhúzta a bakancsot; isten hozzád bocskor!

*

Balázs

Hű belé Balázs, lovat ad isten.

Beszélg neki, Balázs a neve.

Adósa Balázsnak.

Hetedfél Balázsnak csak egy esze.

Szállj ki Balázs a hintóból, mert nem pénzed ára.

Megbecsüli mint Balázs a hurkát.

Balázs vitéze.

Ért hozzá mint Balázs Máté a tánchoz.

Jókor jó, mint Balázs pap a vecsernyére.

Igen találád, mint Balázs pap a vecsernyét.

*

Hol jámbor személy nincs, balkörmű a táncos.

*

Balis bicsak fanyelű, ha elvesz is, megkerül.

*

Akár fodor, akár menta: elég hogy banyavirág.

*

Nem egész világ Baranya, laknak Somogyban is.

*

Barát.

Ritka madár a jó barát.

Ügyetlen barát többet árt az ellenségnél.

Nem igaz barát, ki csak annyiból az, hogy nem árt.

A megbékült barát soha sem volt barát.

Megbékélt baráttal ójan bánjál.

Új barátért el ne hagyd a régit.

Barátot szerencse hoz, szükség próbál.

Ki mindennek barátja, mindennek bolondja.

Isméretes társadat, régi barátodat holtig szeresd.

Ne vesd meg barátod kis fogyatkozásért.

Sok okot lel, ki el akar szakadni barátjátul.

Úgy légy másnak barátja, hogy magad ellensége ne légy.

Ha barátodat titkon feded is: mások előtt dicsérd.

Nem minden bokorban fekszik a jó barát.

Nem mind barátod, a ki reád mosolyog.

Egy istened, több barátod. K.

Jobb néha egy barát mint száz atyafi.

Barátodért se tagadd az igazat.

*

Barát

Barát beszél bőjtről, de hasa teli van.

Az leszen baráttá, ki egyéb módon el nem élhet.

Beszél a barát, alamizsna vége.

Nem vagy barát, hogy a pénzt el ne vedd.

Kurta mint a barátgatya.

Megszokta mint barátukta a szennyet.

Nincs rosszabb tánc, mint a baráttánc.

Barátzsák, kocsistorok nehezen telik.

*

Barátság

Kapás kapással, úr úrral barátkozik.

Az igaz barátság nem áll a sok boritalban.

Nem igaz barátság, mely könnyen elmúlik.

Addig a barátság, míg zsíros a konyha.

Nem jó a felettébb való nagy barátság.

Barátságért a barát is megházasodott.

Hol megegyezés nincs: eskél a barátság.

Az igaz barátságot nem fazékban főzik.

Nincs szebb dolog az állhatatos barátságnál.

Ne vess mindennel barátságot.
Barátságban egy kis veszekedés olyan jó, mint étekben a bors.
Nehezebb a barátságot feltartani, mint kötni.
Nem jámbor barátság, melyért megbántod istened.

*

A ki barom, nyakán járom.

*

Bába.
Sok bába közt elvész a gyermek.
Vén bába ördögök hadnagya.
Mikor pap nincs, bába is keresztel.
Nem bába lelte babona ez.

*

Képet nem arany, hanem imádás tesz bálvánnyá.

*

A ki bánja, tegyen róla.

*

Bánat.
Nem lehet oly bánat,
| hogy idővel meg ne lassudjék.
| kit a szép szó meg ne lágyítana.
Késő bánat eb gondolat.

*

Nem mindenkor árt a gyengén való bánás.

*

Követet, jóra intőt nem kell bántani.

*

Te is jó katona, én is jó katona: ne bántsuk egymást.

*

Nem bántok én senkit, engem se bántson más. (Népd.)

*

Nem vagyok én adós, nekem sem adós más,
Bárány. Hol kevés a bárány, nehezebben vesz.

Bárány
Még a bárányban is benn a harag.
Nyakmetszett báránynak sóhajtás a vége.
Azt akarja, hogy jóllakjék, a bárány is egészen maradjon.
Nehéz a bárányt farkas szájából kivonni
Nem lesz farkasnak bárány fia.
Nehéz a bárányt farkassal összebékéltetni.
Szelíd mint a bárány.

*

Nem illet számárt bársony nyereg.
Juhászbundára bársony folt.

*

Bátor.
Isten is a bátor katona mellett hadakozik.
Nem kell a bátornak biztatás.
Terem a bátor, valamint a félénk.
Legbátrabb ember volt, ki a rákot először megette.
Nem Bátorban lakik, hanem Futakon.
Jobb szegényül élni bátran, mint gazdagul félelemmel.

*

Becsül.
Ki mást becsül, magát becsüli meg.
Sokba telik, a mit nagyra becsülnek.

*

Becsület.
Előbbvaló a becsület a szalonnás káposztánál.
Nagyobb a becsület
| a velős koncnál.
| mint a fordított kása.
Becsület a keresőt kerüli, a kerülőt keresi.
Elveszett becsületet nem találni meg a bokornál.

Mind jó ott lakni, hol becsülete vagyon a jámbornak.
Asszonyverésből ember nem sok becsületet nyer.
Szenvedéssel adják a becsületet.

*

. Azt se mondta: befellegzett.

*

Begyibe vette.

*

Belgrád. Oh Belgrád!
(Csekély panaszra, minő a gyermekeké, illő fölkiáltás.)

*

Benedek zsákkal hordja a meleget.

*

Berekben a farkas.
Farkasnak berket mutatsz.

*

Kapkod mint Bernát a mennykőhöz.

*

Beszéd.
A beszéd nem enni, hanem hallani való.
Sok beszéd nehezen készül meg hazudság nélkül.
Sok beszédnek sok az alja.
A beszédnek egyenese jó, a mankónak horgasa.
Beszéljen más, de eszem én.
Ki sokat beszél, van ideje.
Ki sokat beszél, vagy sokat tud, vagy hazud.
Mást beszél, mint kitől a bor árát kérik.
Úgy beszélsz, mint a jól őrlött.
Épen úgy beszél, mint van, mikor hazud.

*

Mocskos beszélgetés erkölcsvesztegetés.

*

Beteg.

A beteg míg piheg, mindig remél.

Mást orvosol, maga beteg.

Két beteget nem szeret az ágy:

részeg beteget és haragjában beteget.

Míg egy beteg sinlődik, száz egészséges is meghalhat.

Elég beteg az is, ki beteget emel.

Ha az orvos fél, kétségbe kell esni a betegnek.

Beteg embernek imádsága sem egészséges.

Sokat kér a beteg, de az egészséges nem adja.

Beteg ember bőjtje.

Akkor van legrosszabbul a beteg, mikor nem érzi, hol fáj.

Nem mindig orvos az oka, ha meghal a beteg.

Beteg vigasztalja az orvost.

Ki betegen él, sokáig vonaglik.

*

Betegség.

Az egészség izét a betegség adja.

Végső betegségnek isten az orvosa.

Hosszú betegségnek

| ásó kapa vége.

| halál a vége.

Betegséget nem lehet titkolni.

Addig gondolkodjál betegségedről, míg egészséges vagy.

*

A betű megöl.

*

Két pofára eszik, mint a dolgos betyár.

*

Bécs

Sokat végeznek Bécsben, de elrontják az égben.

Akinek lova nincsen, Bécsben is gyalog jár.

A ki itten tulok, Bécsben sem lesz csacsi.

Kurjongat mint bécsi tyúkász az utcákon.

Nagy a szája, mint a bécsi kapu.

*

Béka.

Ha a tó kiszárad, magátul is kiugrik a béka.

| Bánja béka a deret.

| Nehéz a dér a békának.

Pöffeszkedik mint a béka.

*

Béke.

Jobb egy béke száz hadnál.

Béke orvosság, a civódás méreg.

Ki a békét nem szereti, hadakozni sem tud.

Jobb száraz kenyér békével, mint a hizlalt borjú pörlekedéssel.

Ki békével fekszik, maga békével kel.

Ha békével akarsz élni, sokat ne szólj.

A békének üres helyét ördög foglalja el.

Az arany szép és jó, de még sem békesség.

Addig a békesség, míg szomszéd akarja.

Pénzen is meg kell venni a békességet.

*

Béles.

Mit árt a vaj a bélesnek?

Fölébredt a béles szagára

Béles sütéshez, úri névhez sok kíváncsítik.

*

Még a csonka, béna sem ül mindig otthon.

Ki a bénát neveti, maga ne sántikáljon.

*

Bér.

Nehéz a bér, ha a szolga lusta.

Papot barátságért, kántort imádságért bérben nem tart az ember.

Szegődött bér, osztott konc.

Rest béres gyakran nézi a napot.

Rest béresnek henyélés az ebédje.

*

Bibe.

Kinek-kinek az ő bibéje fáj.

Eltalálni a bibéjét.

*

Biblia is csak hat betűből áll.

*

Paraszt ember bibliája a "hiszekegyisten."

*

Bíborban is megterem a tetű.

*

Bicsak.

Úri bicsak, fa nyele.

Igen feni a bicsakját.

Belétörik a bicskája.

*

Bika.

Szénára szokott bika eljő holnap is.

Öklelős bikának széna a szarván.

Kerüld a bikát, mikor földet hány. Kr.

Bika alatt borjút keres.

Szabad neki, mint a falu bikájának.

Búsul, mint a kiveret bika.

*

Bimbó.

Parányi bimbó, nagy gyümölcs.

Terepes rózsák is apró bimbóból erednek.

*

El ne hagyd, a mit bírsz, bizonytalanért.

*

A ki bírja, az marja.

*

Bírd meg magad, ha mással akarsz bírni.

*

Vén birka eléli a takarmányt s kikeletre hal meg.

*

Bíró

Jó bíró felejtí a komaságot.

Rossz bíró, ki ajándékra néz.

Okos bíró a részeget józan korában bünteti.

Jó lelkiismeretnek nem kell ítéző bíró.

Két egyarányos füle van a jó bírónak.

Kit a bíró gyűlöl, nehezen tesz annak igazságot.

Senki sem lehet bíró a maga ügyében.

Ha bíróná lettél,

| félre a komasággal.

| ne hagyj arany irt kenni kezedre.

Elveszti sírását, ki bíró előtt jelenti siralmát.

Kiki magával hordja a kisbíró.

Szerelem és harag nem igaz bírák.

Soká késik, mint a bírósó.

*

Bízík

Ki hol bízík, ott hízik.

Pipád, puskád, órád, feleséged senkire se bízd.

*

Gyermekre madarat,

vén emberre ifjú menyecskét, németre bort ne bizz.

*

Kire többet bíznak, többről számol.

*

| Bízd el magad, ha szégyent akarsz vallani.

| Ki elbízza magát, könnyen megszégyenül.

*

Nem lehet erőltetni a bizodalmat.

*

Bizonyos

El ne hagyj bizonyost bizonytalanért.
Jobb kevés bizonyos, mint sok bizonytalan.

*

Nem kell ott bizonyosság, hol maga szól a dolog.

*

Az a jó bizonyság, melynek fogát nem lehet kihúzni.

*

... Most hogy megöregedtem
A bocskorom azt csoszogja:
Csisz el, csosz el a templomba,
Onnan meg a koporsóba. (Népd.)

*

Bocskor

Lábhoz szokott bocskor jobb a legújabbnál.
Bocskorban kell keresni és csizmában költeni.
Kinek csizmája nincs, bocskort kössön.
Utca bocskor! | ne tüsszögj.
| meg ne mocskolj.
Bocskorhoz fapálca.
Felkötötte a telekes bocskort.
Eloldozott a bocskorszój.

*

Mást beszél Bodóné, mikor a bor árát kérik.

*

Bodza

A büröktől a bodzáig.
Az én kardom sem bodzafa.

*

Bogáncskóró is elbízta magát,
mikor a tölgyfa leányát megkérte.

*

Bogár

Sok bogár gyűl ott össze, hol sok a tej.
Én sem származtam a bogaraktól.
Ki bogár után indul, keringőbe készül.
Bogara van.

*

Bokor

Félre bokor, jön a fa.
A bokor a tolvajt is befogadja.
Nyúl vitéznek bokor a vára.
Mikor isten nyulat teremtett, bokorról is gondoskodott.
Bokorral együtt lövik a nyulat.
Jobb neked a nagy bokor mellett.
Bokorból ugrott ember.
Mint a bokrot, minden veri.
Nem minden bokorban lelni párját.

*

Boldog

Boldog az, kinek kezében kacská.
(Azaz, kinek van egy biztos hite,
melyet úgy fog mint kéz a kacsót.)
Boldog, ki más kárán tanul.
Első boldogság a jó ész.
Nem ismeri jobb kezét, ki a boldogságot balfelül keresi.
A boldogság ott kezdődik, hol a nagyravágyás szűnni kezd.

*

Bolha.

Csuda féreg a bolha, addig szökdécsel,
hogy vagy a vízbe esik vagy a tűzbe.
Könnyebb egy zsák bolhát megőrizni, mint egy asszonyt.

*

Bolond

Terem a bolond, ha nem vetik is.
Okos a bolond is, ha meg nem szólítják.
Bolondnak lábán a szeme.
(Csak azt látja, miben felbotlik.)
Azért van annyi bolond, mert ki-ki okosnak hiszi magát.
Bolondnak is tetszik fa-szablyája.
Két bolond egy pár.
Bolond még azzal is kérkedik, mit szégyellni kellene.
Kár nyitja bolondnak | szemét.
| fülét.
Kárán tanul a bolond.
A bolondnak bú a járása, kár a társa.
Egy bolond százat csinál.
Egy bolond oly követ dob a kútba,
hogy száz okos sem bírja kivenni.
Egy bolond annyit kérdez,
hogy száz bölcsnek is gond leszen rá megfelelni.
Bolondnak fapénz is jó: ha elveszti sem kár.
Nem illik bolondhoz ékesszólás.
Oly bolond, hogy szabadon úr lehetne.
Bolond, ki neveti a bolondot.
A gazdag, ha bolond is, szerencsés.
Ki magának bolond, másnak sem lesz okos.
Bolonddal nem jó tréfálódni.
Kár a bolondra szép szót vesztegetni.
Bolond ütközik kétszer egy kőbe.
Bolond ki egy zabszemért lóba bújik.
Ki bolondhoz teszi magát, maga nagyobb bolond.
Azért boldog a bolond, mert esze nincs.
Bolondra vászon csuha, nem bársony ruha.
Bolondot ha mozsárban törnék is, bolond.
Bolond is mond néha okosat.
Jár a bolond Budapesten, azt sem tudja, hány az isten.
Bolond fárasztja elméjét lehetetlenséggel.

Ki bolonddal kezdi dolgát, végre maga is megesztelenül.
Egyik bolond tetszik a másiknak.
Bolondtul ritkán várhatsz okos szót.
Bolondját járja.
Rájött a bolond óra.
Bolondság ebért lovat veszteni.
Bolondságból tanulni bölcsesség.
Ki hamar elneveti magát, nincs messze a bolondságtól.

*

Bor, búza, szalonna égnek fő adománya.

*

Bor

Jó bor, pénz, szép asszony, embert kíván őrzésre.
Jó bor, szép feleség, csendes lelkiismeret, drága dolgok.
A bor meghajtja a dallót.
Bor nélkül szegény a vendégség.
Nem kell a jó bornak cégér.
Büdös bornak nagy cégért szoktak emelni.
Nincs kormánya a bornak.
Ki a bort megissza, ura legyen.
Bor mellett hamar kiugrik az igaz.
Megmutatja a bor, kiben mi lakik.
A bor latorbajnok, legelőször is lábárul ejti le az embert.
Borban lakik az igazság.
Többet beszélnek bor mint étel mellett.
Idd meg a borát, add ki a poharát.
Nem gyermeknek való a bor; nem tudja megrágni.
Szuszmát is megtanít a bor szólani.
Minden jó bornak ki kell forni magát.
Bornak is a régije jó.
Bor és pénz tartva tart, költve fogy.
Jó bornak, jó embernek eredetét ne kutasd.
Jó bor hosszú meséje az iszákosnak.
Részegesnek a bor édes anyja teje.
Még a vén embert is táncba viszi a bor.
Nincs oly bölcs, kit a bor meg nem bolondít.
Könnyű a jó borból ecetet csinálni.
Jó borból jó ecet kerül.
Késő a bort akkor kímélni, mikor anyjára szállott.
Bort sem látott, mégis részeg.
Ki levesre bort iszik, nem kérnek attól tanácsot.

Ebszőlő sem terem kertedben, mégis bort válogatsz.
Jó a bor, meleg a foltos nadrág.
Többen halnak borban, hogysem a tengerben.
Egy két pohár borban sok jó barát lakik.
Nincs a bornak rakoncája.
Lőrén bort cserél.
Jobb a színbor mint a lőre.
Vagy bor, vagy víz.
Borral mosdik, kolbásszal törülközik.
Mi borital közben esik, borba kell azt írni.
Zavaros mint a megfordult bor.
Ha titkot akarsz kitanulni, jártasd a boros korsót.

*

Borbély.
Okos borbély nem gyógyít minden sebet egy írral.
Ha nincs írod és szelencéd, miért teszed magad borbélyá.
Borotvája sincs, mégis borbély.
Hazud mint a borbély.

*

Borju

Szalmán hizott borju nem sokat finczál.
Nem sokat ugrándozik az éh borju.
Kinek borja, nyalja.
A borjunak míg szopik nincs neve.
Azt gondolom borju repül.
Arra mondják, ki nagyot hazud.
Kicsalná tehénbül a borjut.
Megfordult a borju benne.
(Azaz megengesztelődött, haragja elmúlt.)
Adj neki, hogy el ne vesse borját.
Borjuval adják a kötelet.
Kényén szokott gyermek borju neven ébred.
Bámul mint borju az uj kapura.
Neki esik mint bolond borju az anyjának.
Úgy reszket mint a részeg borju.
Szintannyi borjubőrt visznek a vásárra, mint ökörbőrt.

*

Bors

Kicsin a bors, de erős.
Borsot törni az orra alá.
Nem mind bors, mit a kalmár ebe hullat.
Maradék pecsenye borslében más éték.

*

Borsó

Falra hányja a borsót.
Lapát hátával méri a borsót.
Megettétek a borsót, adjon isten koporsót.
Zsíros borsó elcsapja a gátat.

*

Bosszantás minden embertől kitelik.

*

Boszorkány. Borzas mint a böjti boszorkány.

*

Bosszút állni nem vitézség.

(Pekri Lőrincz vezér monda ezt,
midőn tisztjei arra beszéltek,
hogy erővel törjön a megyesi szászokra,
kik, noha jót tett velők,
nem akarták bebocsátani városukba.)

*

Kis bosszú nagyra viszi az embert.

*

Bot

Bot nem fegyver.

Minden botnak végén a feje.
Késő botnak nagyobb a súlya.
A bot, ha megaranyozzák is, súlyost üt.
A ki verekedni akar, könnyen talál botra.
Ki bottal köszön, doronggal felelnek.

Bottal ütheti nyomát.
A botnak két vége van.
Igen illik, mint bot a tegezhez.
Olyan a bot, minő a tőke.
Bot a feje.
Botfejtől görcs a gondolat.
Ki ezzel bolondozik, bot legyen kezében.

*

Botlás

Botlásban legjobb a tanácsváltoztatás.
Alig botlik, mindjárt esik.
Ki soha nem botlik, soha se jár egyenest.

*

Kis bögre, nagy kanál.

*

Böjt

Böjt. Minden farsangnak van egy böjtje.
Könnyű teli hassal böjtöt dicsérni.
Duna pontya, Tisza kecsegéje, Ipoly csukája
legjobb böjt, ha szerémi borban főtt.
Ha ebre bíznák a böjtöt.
Ki sok zabáló csütörtököt tart, hosszú böjtre szorul.
Sóhajt mint a böjti szél.
Kinek nincs mit enni, tudja mikor van böjt.

*

Bökkenő.

Ez a bökkenője.
Ne kerengesd annyit; mond ki a bökkenőjét. Cz.

*

Bölcs

Bölcs ember mindenütt otthon van.
Tudatlanok között könnyű bölcs nevet szerezni.
Nem kell a bölcsöt tanáccsal terhelni.

Lám oly bölcs, mint az én macskám.
Bölcsben is megterem a fogyatkozás.
Bölcs embernek bajos tudatlanok között szólni.
A bölcs is hétszer botlik egy nap.
Bölcsöt is megvakít a szerelem.
A bölcsesség legjobb úti költség.
Nem menten nyelik ám be a bölcsességet.
Kanállal ette a bölcsességet.

*

Idétlen gyermeknek bölcső.

*

Bő.

| Bőben bűdös, szűkben édes.
| Bőviben nedves, szűkiben kedves.

*

Bőr.
Nehéz a molyos bőrt kicsáválni.
Kis bőrben is ember lappang.
Fordítsd a bőrt, csizma lesz belőle.
Majd kiugrott a bőriből.
Bőrire megy.
(Az ő kára vagy haszna forog fenn.)
Nem fér a bőribe.
Könnyű más bőréből hársat hántani.
Bőrével fizet, kinek pénze nincs.
Ha nincs szőre, vagyon bőre.
Csak a csontja, bőre.
Valaki megszakad az uraság dolgán,
olyat bőr haranggal fizetnek ki Budán.

*

. Vén brugós mindennap egy nótát felejt.

*

Bú

Egy pénz ára haszon sincs a legnagyobb búban.
Sok esztendei bú sem fizet ki egy pénz-adósságot.
Megemészti a bú az embert, mint fát a szű.

A bű sem tart örökké.
Nehéz a bűt eltagadni.
Ki vaktában hányja veti kincsét, bűt arat.
A bűnek is van ideje.
Minden bűnek vége boldog halál szekere.
Ha nincs bűgondod, házasodjál meg.

*

Búcsú.
Pénzzel járják a búcsút.
Faképtől vesz búcsút.
Könnyen veszik, mint a búcsújárást.

*

Buda.
Áll Buda még.
Mi hír Budában? Török a várában.
Több is veszett Buda alatt.
Nem egy nap épült Buda vára.
Egyszer volt Budán kutyavásár.
Nem oda Buda.
Messze Buda sánta | embernek.
| ebnek.
Ha Budáról jött volna, sem hinném.
Budára is beillenék bírónak.
Megjött Antal Budáról, zöld ágat is hozott.
Annyira jársz tőle, mint Buda Bécstől.
Budai mértékkel fizet.
Budai vékával mér.

*

Bujaságot űző soha bölcs nem lehet. K.

*

Nem esik a bukás ugrás nélkül.

*

Szakadj bunda; majd vesz gazda.

*

Kifordítom, befordítom, mégis bunda a bunda.

*

Nyáron két bunda, télre kankó se.

*

Burokban született.

*

Búsul.

Mit búsulsz, midőn semmid sincsen.

Búsul mintha elkapta volna kenyerét a tyúk.

Kár után késő a búsulás.

*

Búza.

Ritka búza, kiben konkoly nincsen.

Sokszor kivész a búza, megmarad a konkoly.

Régi búzából is válik jó kenyér.

Kevés jó válik az üszögös búzából.

Más búzájába veti sarlóját.

| Nem mind tiszta búza, a mi az ő földjén terem.

| Nem földje ő a tiszta búzának.

Könnyű kepe mellett búzafejet szedni.

Polyvába takarta isten a búzaszemet.

*

Büdös. Ne piszkáld, ha nem бүдös.

*

Bүдöskövet tűzre ne hints: megfulladsz.

*

Se бү-t se bá-t nem mondott.

Azt sem tudja бү-e vagy bá.

*

Bűn.

Kis bűn is bűn.
Igaz megbánás eltörli a bűnt.
Bűnhődik, ki ebül cselekedik.

*

Ki nem bűnös, ne vegye magára.

*

Ki egyet büntet, százat téríthet meg.

*

Hol nincsen büntetés, szarvat vesznek a gonoszra.

*

Bűrök is nagyobbra nő mint a lóhere.

*

Bűz.
Rút bűzzel vagyon a jámbor. M.
Bűzbe keverni. P.
Bűzén keresd: feltalálod.
Senki sem érzi a maga bűzit.